

STARI MOMCI

Režija: Toby MacDonald

Glumci: Alex Lawther, Jonah Hauer-King, Nathen Solly, Pauline Etienn

Zemlja: Ujedinjeno Kraljevstvo, 2018. god.

Komedija

Sitnica zvana život

“Uče te kako sve možeš umrijeti, ali sam moraš naučiti živjeti,” rečenica je koja se nekoliko puta ponavlja i određuje temu filma “Stari momci”. Kako tankočutni dječak uči živjeti u okruženju prestižnog internata u kojem je glavni moto “ponašaj se muški” govori ovaj film o odrastanju.

Film započinje pripremanjem za Dan osnivača, tristo godina staru tradiciju internata Caldermount koja uključuje i potočara – grubu igru u potoku s četvrtastom loptom. U toj “intelektualnoj borbi umova” neuglednom i trapavom, ali vrlo talentiranom dječaku glava uglavnom služi za primanje udaraca. No, Amberson se hrabro nosi s “najboljim danima u životu” i rutinom u kojoj se se izmjenjuju kadrovi buđenja kablom hladne vode, močenja glave u WC-školjki, još kablova vode... Tek pogled preko bodljikave žice koja opasuje Caldermount govori da se u prugastom dresu osjeća više kao zatvorenik nego sportaš.

Lekciju iz ljubavi Amberson dobiva dolaskom novog profesora francuskog jezika i njegove kćerke. Prvi susret Agnes i Ambersona odvija se u skladu s njegovim s njegovim fizičkim i socijalnim vještinama i nadimkom Mekani – on je upravo poskliznuo i pao na zemlju, ona stoji iznad njega i pomaže mu ustati. Žablja perspektiva je kut iz kojeg će je često zaljubljeno gledati tijekom filma. Agnes je umjetnička duša i iznad svega cijeni osjećajnost i poetičnost, ali zabunom te osobine pripisuje Winchesteru, najpopularnijem dečku u internatu, vrlo zgodnom sportskom asu, no ograničene pameti, bez duha i šarma. Nesvjesna da iza njegove “poetičnosti, tog posebno glasa” stoji Amberson koji mu šapće, poduzetno započinje komunikaciju preko maštovitog videa na VHS kazeti. Film se dalje odvija kao moderna verzija priče o Cyranu de Bergeracu. Winchester nije dorastao izazovu, ali pomaže mu Amberson. Konačno na sigurnom terenu svog talenta, daje oduška kreativnosti. Snima duhovite filmiče s Winchesterom u glavnoj ulozi, a u jednom je glazbena pratnja urnebesna izvedba školskog puhačkog orkestra. Ambersonovo samopouzdanje raste, a time i rejting na društvenoj ljestvici internata, kao i slika u očima u očima Agnes i kamere. Nakon što zbog prijateljstava riskira izbacivanje i gubitak stipendije, Mekani postaje samo Amberson. Martin Amberson.

Montaža uvelike doprinosi šarmu ovog filma. Kratki kadrovi s brzim dijalozima i dinamičnom glazbom svojstveni energiji mladih ljudi izmjenjuju se s dugim kadrovima i lijepim slikama Ambersenovih fantazija. Stupanje u ritmu koračnice, prodoran zvuk zviždaljke govore o militarističkom drilu kojem su podvrgnuti pitomci internata. Vrhunac poruge tom drilu prikazan je kad se u maskirnim uniformama s drvenim puškama i jednim tenkićem igraju rata.

Duhoviti su kratki crtići koje Amberson stvara u kutu bilježnice i povremeno ironično komentira događaje.

Do kraja filma Amberson će naučiti najvažniju lekciju. Istinska vrijednost često nije vidljiva na prvi pogled, ali onaj tko je zna prepoznati, naći će je skrivenu i u neuglednoj vanjštini.

Jadranka Bilić